

Donald Nolet
Handschrift van de duivel

2016
Amsterdam

Voor Rowena

Praag, november 1610

Het was een stad van hoogtes en dieptes. Torens strekten zich uit richting de hemel. Bruggen bezaaid met pieken bogen zich over de Moldau. Tegelijk had elk zichtbaar bouwsel wortels die honderden jaren teruggrepen. In de kloeke, weerbarstige huizen van Praag waren dynastieën ontstaan, verguisd, uitgestorven en soms weer herrezen uit hun as. Wat gold voor de stad, gold ook voor de vijf mannen die zich deze middag verzameld hadden in de tuinen van de Strakova Akademie. Hun leven lang al reikten ze naar de sterren, voortgedreven door een drang verankerd in hun wesen. De gastheer van vandaag leidde het gezelschap langs een veld, wijzend naar de plekken waar hij geneeskrachtige kruiden had geplant voor de komende lente. Hij hield stil, keek om zich heen. Het was een gure namiddag en de tuin was leeg, op het kleine gezelschap na.

‘Uw aanwezigheid hier stemt mij droef.’

Met priemende ogen nam Jacob Horcicky de Tepenec de reacties van de vier mannen op. Geen schrik, angst of wantrouwen. Het verbaasde hem niet. Nieuwsgierigheid lag in hun aard. Het was de reden dat ze hier waren, in deze stad, op deze plek. Vanuit hun riantе woningen hadden ze zich hierheen begeven en nu ze er eenmaal waren, konden ze niet terug.

‘Waarom bedroeft het u, heer De Tepenec?’ vroeg een jongeman met vlezige wangen. ‘Vindt u ons gezelschap zo onaangenaam?’

De vier waren geen vreemden van elkaar. Sommigen werkten vrijwel elke dag samen. En allemaal kenden ze elkaars reputatie.

‘Het spijt mij, omdat u hier vrijwillig bent gekomen. Daarmee hebt u zichzelf echter ongemerkt met een plicht opgezaald.’

Een man van een jaar of veertig met messcherpe gelaatstreken zette een pas naar voren.

‘Verklaar u nader. Ik neem aan dat u spreekt namens—’

‘We zullen zijn naam hier niet noemen,’ viel De Tepenec hem in de rede. ‘Maar ik begrijp uw vraag en het antwoord is ja.’

‘Daar wilde ik graag helderheid over. Dit is een ongebruikelijke gang van zaken.’

‘Helderheid is niet waar we hier voor zijn. Hetgeen u hier te horen krijgt, daarover zult u niet spreken onder elkaar. Of met uw dierbaren. U zult er niet over schrijven, hoewel elk instinct dat u bezit u waarschijnlijk zal aansporen om dat wel te doen. U zult alleen doen wat ik u opdraag. En dat zal het uiterste vragen van uw vele talenten.’

Even viel het gezelschap stil.

‘Hebben we daarom op deze plaats afgesproken?’ vroeg een van de twee aanwezigen die nog niet hadden gesproken. Hij krabde aan zijn baard, die al even onverzorgd was als de wilde plukken haar op zijn hoofd. ‘Muren hebben oren. De lucht hoort alles maar vertelt het niet verder.’

De Tepenec knikte instemmend.

‘Ah, zeer slim van u,’ vervolgde de man. ‘Ik ben nog maar kort in deze wonderschone stad, maar ik val nu al van de ene verbazing in de andere.’ Hij knipoogde naar zijn landgenoot die naast hem stond. Deze reageerde niet. Met zijn brede schouders nam hij de plek van twee mannen in.

‘Wat u zegt intrigeert,’ sprak hij, zijn stem al even gebronsd als zijn lichaam. ‘Toch proef ik in uw woorden iets wat mij niet aanstaat. Ik ben een vrij man. Dit klinkt alsof u daar verandering in wilt brengen.’

‘Niemand is vrij, mijnheer Spranger,’ antwoordde De Tepenec. ‘We zijn allemaal gebonden door het verleden, het heden en de toekomst.’

‘En gebonden aan de persoon die u niet wilt noemen.’

‘Ook aan hem.’

De Tepenec wees met zijn vinger naar het hogergelegen deel van de stad waar hij zijn hele leven al woonde.

‘De afgelopen jaren is deze stad uitgegroeid tot een vrijplaats voor mensen zoals u. Kunstenaars, wetenschappers, alchemisten. Vrije denkers. Wat een man ook gelooft, hier kan hij het geloven. Praag is het licht. Maar ik hoef u niet te vertellen dat er velen zijn die hier een einde aan willen maken. Donkere wolken van fanatisme en onverdraagzaamheid pakken boven ons samen.’

‘Ik denk dat wij allen begrijpen waar u op doelt,’ zei de jongste aanwezige. Voor hem en de anderen was dit de belangrijkste reden geweest om hun land en hun familie achter te laten.

‘Begrip is niet genoeg,’ reageerde De Tepenec. ‘Ik vraag, nee, ik eis van u dat u er ook iets aan doet. Vanaf vandaag zullen uw dagen zich voltrekken zoals u dat gewend bent. Uw dagen zijn van u. Uw nachten zijn van mij.’

Hij hervatte zijn wandeling langs een van de vele paden in de tuin, na enige aarzeling gevolgd door de vier anderen.

‘Ik wens niet op deze manier toegesproken te worden!’ riep de man met het benige gezicht, die naast De Tepenec was gaan lopen. ‘Ik ben bezig de mysteries van het leven te doorgronden. Dat is zowel mijn roeping als mijn taak. En die dulden geen andere bezigheden. Ik wens u allen een goede dag en veel succes met uw onderneming, wat die dan ook moge zijn.’

De man maakte aanstalten om te vertrekken.

‘Mijnheer Kepler. U blijft hier.’

‘Dwingt u mij?’

‘Als u vindt dat ik mij niet duidelijk genoeg uitdruk,’ zei De Tepenec indringend, ‘zal ik dat bij dezen goedmaken. Eenieder die nu wegloopt, hoe hoog zijn aanzien ook is, eenieder die het-

geen ik u ga onthullen rondbazuïnt, tekent daarmee zijn eigen doodvonnis. Een lot dat u zult delen met alle ongelukkigen die u in vertrouwen hebt genomen.'

De vier mannen waren gewend aan dreigementen. Hun werk, hun ideeën riepen weerstand op. Ditmaal deed de schok echter elke vorm van protest verstillen. Hij begreep hun verbazing. Ze kenden hem als een verfijnd botanist en kunstliefhebber. Een bondgenoot in hun zoektocht naar schoonheid en waarheid.

'Het spijt mij dat ik op deze manier uw volledige aandacht heb moeten vragen,' vervolgde hij zacht. 'Maar ik ben blij dat ik die nu heb.'

De man met de vlezige wangen keek naar de angstige gezichten om zich heen.

'Wat verlangt u van ons?' vroeg hij timide.

'Uw prestaties zijn u vooruitgesneld. Dat is wat u hier gebracht heeft, in het hart van het rijk. Het middelpunt van de beschaving. Voorwaar geen geringe prestatie. Maar het valt in het niet bij wat ons te doen staat. Die donkere wolken, waar ik eerder aan refereerde?'

De aanwezigen knikten. De Tepenec glimlachte, keek op naar de grijze hemel.

'Aan u heren de taak om deze te doorklieven met een eeuwige zonnestraal.'

I

Rotterdam, heden

Drie maanden, vijf dagen en deze laatste, doorwaakte nacht heeft Zina Welter geen stap buiten het huis gezet. Hier heeft ze gegeten, geslapen, geschreeuwd en gehuild. Hier heeft ze zichzelf verloren en daar iets anders voor teruggevonden. Van enkele meters afstand kijkt ze naar de tweehonderddrieënveertig vellen die de muur van de huiskamer bedekken. Handgeschreven tekst op elke pagina, aangevuld met illustraties. Ze loopt naar de muur. Pas dan is zichtbaar dat de teksten niet zijn geschreven in een normaal alfabet. Ook niet in het Arabisch, Cyrillisch, Chinees of welke bekende taal dan ook. Een eeuwenoud manuscript met honderden bladzijden in een zeker, vloeiend handschrift en niemand die ooit een letter ervan heeft kunnen lezen. Ze begint de vellen van de muur af te trekken, het een na het ander, en maakt er een stapel van. Op de bovenste bladzijde staat een stempel met een wapen. *Lux et veritas*. Daaronder de woorden *Yale University Library. Gift of Hans P. Kraus*. Met potlood staat er links bovenaan nog iets op het kaartje geschreven. *Beinecke Library MS 408*. Daar, in de universiteitsbibliotheek van Yale, wordt het origineel bewaard. Nog niet zo lang geleden was het bestuderen van unieke manuscripten als deze voorbehouden aan een handvol geleerden. In het digitale tijdperk is het een kwestie van een pdf downloaden en uitprinten. De stapel verdwijnt in haar rolkoffer. Klaar. Aan de muur hangt alleen nog een uitgeprinte zwart-witfoto van een man met een scherp profiel en een sikje. Door klei-

ne ronde brillenglazen kijkt hij haar spottend aan, zoals hij al maanden doet. Ze zwaait naar hem.

‘Tot over een paar dagen, Wilfrid.’

Ze kijkt naar haar gordijnen, gemaakt van zonwerend materiaal. Wanneer heeft ze die voor het laatst opengedaan? Haar geheugen, zo feilloos op vele vlakken, laat haar in dit geval in de steek. Gordijnen. Muren. Ze hebben hun werk gedaan. Misschien iets te goed. Een sluimerend proces, waarin iets wat beschermt verandert in iets wat je tegenhoudt. Met een ruk trekt ze beide delen uit elkaar, het geluid van schuivende runners nieuw voor haar oren.

Buiten is het al licht. Ze knijpt haar ogen samen tegen de opkomende zon. Zina pakt haar koffer en loopt de gang in. Een licht bevende hand op de deurknop. Een laatste moment van twijfel.

Ze opent de deur. Voetje voor voetje loopt ze het tuinpad af. Op het scherm van haar telefoon ziet ze het rode stipje van een naderende taxi. Ze kijkt op en ziet een slagschip van een Volkswagen aan komen rijden. De bestuurder heet Youssouf, volgens de app. Hij blijkt een vriendelijk ogende, graatmagere man, die zonder een woord haar koffer aanpakt en deze in de achterbak legt. Vanaf de achterbank ziet ze het echte leven aan zich voorbijtrekken. Een wandelaar met zijn hond. Een fiets, vastgezet aan een lantaarnpaal. Het normale is van een overweldigende vreemdheid, alsof ze alles voor het eerst ziet en hoort. Een goede keuze om het eerste stuk van haar reis de taxi te nemen. Het raam filtert de buitenwereld, zodat ze langzaam weer kan wennen.

De jarendertigwoningen van Kralingen maken plaats voor straten vol kleine arbeidershuisjes uit het begin van de twintigste eeuw, die de Duitse bombardementen hebben doorstaan. Daarna komen de kantoren van glas. Het verkeer neemt gestaag toe. Auto's en bussen. Fietsers op weg naar het station. De imposante gevel van Rotterdam Centraal komt in zicht. Op de taxistandplaats stapt ze uit.

Een galmende stem kondigt een perronwijziging aan. Onbekende gezichten. Beweging overal waar ze kijkt. Licht duizelig loopt ze naar het reizigersloket en koopt een kaartje.

De reisdatum is 16 juli. Vertrektijd 06.05 uur. Rijtuig 8, plaats 12b. Ze staart naar de informatie. Letters verschuiven van positie. Getallen worden vermenigvuldigd, gedeeld en opgeteld. De vloek van de wiskundige, die eeuwige zoektocht naar patronen. In de kiosk koopt ze een flesje vers sinaasappelsap, een verpakte sandwich en een appel. Genoeg voor de komende uren.

Ze neemt de roltrap naar boven. Een gestroomlijnde trein in gedempt rood en grijs staat al klaar. Ze vindt haar coupé en de aangewezen stoel. Langzaam druppelen er andere reizigers binnen. Een jong stel. Een groepje zakenreizigers. Op het moment dat de trein in beweging komt, krult een glimlach haar mondhoeken. De eerste stap is gezet.

Ze kijkt uit het raam, terwijl ze nadenkt over de afgelopen maanden, afgewisseld met scenario's voor de komende uren en dagen. Voor ze het weet kondigt een stem aan dat ze station Brussel binnenrijden. De Eurostar staat al klaar aan de andere kant van het perron. Die is voller dan de trein vanuit Rotterdam. De stoel tegenover haar is nog vrij, tot vlak voor vertrek een zakenreiziger de coupé binnenkomt. Ze draait haar hoofd naar het raam en kijkt toe hoe het station meter voor meter opschuift, tot het verdwijnt. Terwijl ze haar sandwich eet trekken de grijze dorpen rondom Brussel aan haar voorbij en maken plaats voor de industrie rond Lille. Ze doet een vergeefse poging tot slapen, haar gedachten te onrustig. Ten slotte arriveert de trein bij de haven van Calais. Daarna wordt het donker. Ze haalt haar laptop tevoorschijn en gaat nog een aantal keer door de presentatie voor vanavond. Dan kondigt een beschaafde stem aan dat de plaats van bestemming bereikt is.

Zina volgt de andere reizigers richting de uitgang. St Pancras Station in Londen in de middag blijkt het kwadraat van Rotterdam Centraal in de ochtend. Daar was geluid, hier een kakofonie

nie. Daar waren mensen, hier een menigte. Buiten is het iets beter. Een brede straat, die meer ademruimte biedt. Aan de overkant waagt ze een blik over haar schouder. Van buitenaf ziet het station er eerder uit als een koninklijk paleis, opgetrokken uit rood baksteen. Inclusief honderden ramen, spitse torens en uitstekende nissen.

Ze blijft staan terwijl voetgangers als een rivier om haar heen stromen. Ze had ertegen opgezien, het gewenningsproces na al die maanden thuis. Zonlicht schijnt op haar gezicht. Een prettige spanning trekt door haar lichaam. De lokroep van iets nieuws en hoopvol. Ze begint te lopen. De afgelopen jaren heeft ze doorgebracht op en rond Wall Street, waar een wandeling van een paar honderd meter al voldoende is om een mens onzeker te maken. De trottoirs waren er gevuld met Meesters van het Universum. Hun tred zelfverzekerd. Een bestemming duidelijk voor ogen en op zoek naar de meest efficiënte manier om daar te komen. Ondertussen druk telefonierend, waarbij Zina altijd de indruk kreeg dat het lot van de complete westerse beschaving afhing van het gevoerde gesprek. Gejaagdheid zat er in elke vezel van het bestaan.

Hier wandelt ze te midden van een vrolijke mengelmoes. Zakenmannen in pak vormen slechts een van de vele schakeringen. Studenten, middelbare scholieren in uniform en toeristen, het krioelt door elkaar heen. Andere mensen. Andere gebouwen. Andere vibraties. Ze slaat rechts af. Vervolgens de eerste links. Halverwege de straat vindt ze haar eerste bestemming.

Civilian is een nieuwe hotelketen die luxe koppelt aan betaalbaarheid. Geen receptie, maar een rij computers om in te checken, en een gespierde jongeman in een zwart shirt om de digibeten bij te staan. Zina vult haar reserveringscode in, pakt een keycard van de stapel en houdt die op de aangewezen plek. Haar kamernummer verschijnt, vergezeld van een groen vinkje.

Ze loopt langs het restaurant, dat volgens de website vierentwintig uur per dag open is. Aan lange houten tafels zitten enkele

tientallen gasten te lunchen. De gehele achtermuur wordt in beslag genomen door een open koelvitrine met daarnaast een buffet. Achter de bar staan twee jongens lattes te produceren met een duur uitzierend Italiaans espressoapparaat. Met moeite wurmt ze zich samen met een ouder koppel de krappe lift in. Op de derde verdieping schuiven de deuren open. Meteen rechts van de lift bevindt zich haar kamer. Ze houdt haar keycard voor het slot en hoort een klik.

Qua afmetingen lijkt het wel een studentenkamer. Een enkel raam, dat uitzicht biedt op het kantorencomplex aan de overkant. De inrichting is gelukkig allesbehalve studentikoos. Een tweepersoonsbed loopt van muur tot muur. In het midden van de ruimte zweeft een losse, ronde douchecabine, met twee gebogen glazen deuren. Daarnaast een toilet volgens hetzelfde principe. Op wankelende benen loopt Zina naar het bed. Met een zucht ontdoet ze zich van haar schoenen en gaat zitten. Op het minuscule tafeltje naast haar bed ligt een iPad klaar, die dienstdoet als afstandsbediening. Met een zacht gezoem laat ze de verduistering naar beneden glijden. Op het scherm aan de muur staat een welkomstboodschap.

Hello Civilian Welter. Welcome to London.

Alsof ze door het boeken van dit hotel is toegetreden tot een bijzonder gezelschap. Met een druk op het scherm zet ze de televisie uit en kruipt onder de lakens. Ze begrijpt het waarom ervan. De wens om jouw hotel tussen die duizenden andere toch een opvallende uitstraling mee te geven. Hoeveel gasten zouden het ook daadwerkelijk ervaren als een soort lidmaatschap? Enkel, vermoedt ze. Van het gezelschap waar ze vanavond wordt verwacht heeft ze hogere verwachtingen. Die groep mensen heeft daadwerkelijk iets gemeenschappelijks. Een gedeelde passie, met hetzelfde einddoel. Het mysterieuze manuscript dat haar sinds enkele maanden in zijn greep heeft is voor velen van hen een obsessie. Het ontcijferen ervan hun ultieme doel. Een zoektocht waar ze hun leven aan hebben gewijd. Nog een paar

uur. Dan zal Zina zich bij hen voegen, een podium bestijgen en mededelen dat de zoektocht die een eeuw geleden begon zijn einde nadert.

‘Dames en heren, welkom op het Bal der Kanslozen. Welkom op het Voynich Weekend.’

Er zijn zo’n veertig aanwezigen, overwegend blanke mannen. De meeste zijn van middelbare leeftijd, met wijkende haargrens en slobberende truien die de nodige overtollige kilo’s verhullen. Daartussen ook een enkeling die niet aan de norm voldoet. Een lange, bleke man, strak in het pak. Een vrouw met blauw haar en beide armen bedekt met tatoeages. De man naast haar draagt een vaalbruin T-shirt, met daarop een combinatie van letters en cijfers. NTF131755.

NTF is mogelijk een afkorting. Zit er een logische volgorde in de cijfers? 1-3-1-7-5-5. Geen Fibonacci. Iets anders?

‘Mijn naam is Simon Walcott,’ vervolgt de spreker. Zina schat hem eind dertig. Zijn rechterhand beweegt zich van de kathedr naar zijn hoofd, woelt een paar keer door zijn licht grijzende krullen.

‘Jullie zullen merken dat ik veel flauwe grappen maak als ik zenuwachtig ben. Alvast mijn excuses daarvoor. Ik ben op mijn best met mijn neus begraven in een boek. Als organisator schijnt het echter mijn plicht te zijn om jullie welkom te heten. Zoals jullie waarschijnlijk weten ben ik de initiator van voynichvoices.com. Een website, of moet ik zeggen onlineplatform, geheel gewijd aan het Voynich Manuscript. En wereldwijd de grootste plek voor discussie over dit mysterie, dat zo’n belangrijke plek in-

neemt in ons leven. In die hoedanigheid ben ik ook moderator van het forum.'

Hij pauzeert een moment, stroopt de mouwen van zijn overhemd op en onthult een paar gespierde onderarmen.

'Onze zoektocht begon meer dan honderd jaar geleden toen de Poolse boekhandelaar Wilfrid Voynich volgens de overlevering het manuscript uit een Italiaans klooster viste. Daarmee werd hij de vinder en naamgever van de grootste puzzel aller tijden. Meer dan tweehonderd onleesbare bladzijden aan raadsel, enigma en mysterie. Wat de buitenwereld ook mag denken, feit blijft dat dit de Mount Everest van de cryptologie is. En wij zijn de bergbeklimmers. Het is geen makkelijke tocht. Sinds Voynich' ontdekking zijn de grootste cryptografen van de wereld ermee bezig. Allemaal hebben ze tevergeefs geprobeerd het manuscript te ontcijferen. We kunnen het ze niet kwalijk nemen. De Voynich lijkt uit de lucht te zijn komen vallen. Een singulariteit. Er is nog nooit een ander document gevonden in hetzelfde schrift. We hebben geen Steen van Rosetta. We weten niet of de symbolen te vertalen zijn naar Latijn, middeleeuws Italiaans of welke taal dan ook. De illustraties zijn al even mysterieus. Honderden planten, maar welke? Niemand weet het. Voorwerpen waarvan onduidelijk is wat ze precies voorstellen, raadselachtige astrologische tafels en zo kan ik nog wel even doorgaan.'

Walcott kijkt op van zijn aantekeningen en laat zijn blik over het publiek gaan.

'De Voynich, zoals jullie om je heen kunnen zien, is iets voor de geboren verliezers. De masochisten. De hopeloze romantici. De mensen die voldoening halen uit uitzichtloze pijn en vernedering. Wij zijn het uitschot, geëerde gasten. Bezig met een kansloze missie. Het lachertje van de wetenschappelijke wereld. Geef toe, dan is het fijn om af en toe omringd te zijn door mensen die al net zo gestoord zijn als wij. Even weg achter onze beeldschermen en onder gelijkgestemden. Vandaar dat ik enkele jaren geleden op het idee kwam voor een heus Voynich Weekend. Sinds-

dien organiseer ik één keer per jaar dit fantastische evenement op deze droomlocatie.’

Her en der klinkt gelach. Toen de taxi was gestopt bij het adres in de wijk Brixton had Zina even gedacht dat ze fout zat. Een grijs gemeenschapscentrum, met een fijne laag stof en vuil op de ramen. Aarzelend was ze naar binnen gelopen. In de gang stond een flipover, waar een geplastificeerde poster op zat geplakt. In een zwierig lettertype werd ze welkom geheten op het Voynich Weekend, met daaronder een pijl, die haar had verwezen naar een van de zalen achteraf in het gebouw.

‘We hebben vanavond drie sprekers,’ vervolgt Walcott. ‘Morgen zijn de workshops, waarbij we onder leiding van onze deskundigen verschillende aspecten van het manuscript onder de loep nemen. Vervolgens sluiten we af met een borrel. Een avontuurlijk weekend, dames en heren. Daarna mogen jullie weer terug naar je onbetekenende leventjes.’

Hij strekt zijn arm uitnodigend uit naar iemand op de voorste rij.

‘Onze eerste spreker behoeft eigenlijk geen introductie. Een hartelijk applaus alstublieft voor de mastodont onder de Voynichologen, de eerste onder gelijken, professor Svoboda.’

Onder een beleefd applaus staat een man op de eerste rij op. Hij heeft een volle, donkere baard. Zijn gedrongen lichaam is gehuld in een klassiek tweed jasje. Svoboda. Zina kent de naam van het onlineforum. Onder elk van zijn commentaren staan zijn volledige naam en functie. Dus dit is professor Jan Svoboda, hoogleraar Middeleeuwse Geschiedenis aan de Masaryk Universiteit in Brno, Tsjechië. De zenuwen beginnen haar bij de keel te grijpen. Straks zal zij ook daar staan. Haar verhaal is goed, maar na zo lang een digitaal leven te hebben geleid moet ze dat met ongeofende stembanden gaan vertellen. Meer dan een paar zinnen achter elkaar heeft ze al die tijd niet gesproken. Een uitwisseling van beleefdheden met de burens. Enkele woorden voor de jongens van de supermarkt, die haar boodschappen

kwamen bezorgen. Verder is ze niet gekomen.

De lezing van Svoboda bereikt haar in flarden. Een dwingende bariton die uitweidt over zijn nieuwste aanpak, waarin hij op zoek wil gaan naar blokken tekst die mogelijk in het manuscript voorkomen. Op het scherm achter hem verschijnt een stuk tekst uit de Voynich dat eruitziet als een gedicht. Op een toon die al een overwinning suggereert, vertelt de man over bekende gedichten uit de renaissance, die hij een op een op deze tekst gaat plakken, op zoek naar een match. De professor rondt af en kijkt trots de zaal in. Er klinkt beleefd applaus.

Simon Walcott kondigt een korte koffiepauze aan. Achter in het zaaltje zijn een paar tafels tegen de muur geschoven. Twee grote chromen kannen met koffie en thee staan klaar. Onwennig staat Zina tussen het gezelschap, dat voor de helft bestaat uit mensen die elkaar duidelijk al kennen en voor de rest uit eenlingen als zij. Kleine eilandjes in de oceaan, jaloers kijkend naar het keuvelende continent naast ze.

De Voynich is echt.

De gedachte herhaalt zich eindeloos, als een mantra. Het manuscript is geen vrucht van haar verbeelding. Het bestaat. En ze is niet de enige voor wie het mysterie erachter onweerstaanbaar blijkt. Ze wist het, maar kennelijk had ze toch deze bevestiging nodig.

De Voynich is echt.

‘Pardon? Zina?’

Zina draait zich om en staart in twee vriendelijke, blauwgrijze ogen. Simon Walcott.

‘Hallo. Ik ben Simon.’ Hij steekt zijn hand uit.

‘Ha... hallo,’ stamelt Zina, terwijl ze zijn hand schudt. ‘Hoe wist je dat ik het was?’

Walcott wijst naar het blauwe stickertje met haar naam, dat ze net als de anderen bij binnenkomst op haar borst heeft geplakt.

‘O.’

‘Op het forum heb je geen profielfoto, dus dan moet ik me bedienen van dit soort listen.’ Hij grijnst.

‘Ik vergeef het je.’

‘Ik was nog even onzeker of je zou komen. Ik bedoel, ik ken je alleen via het forum. En via de mail natuurlijk. Ik heb nog geprobeerd om je te bellen.’

‘Ik neem al een tijd mijn telefoon niet op.’

‘Ah.’

Haar eerste echte gesprek. *So far so good.*

‘Simon, mag ik je wat vragen?’

‘Natuurlijk!’

‘De man die naast me zit draagt een t-shirt met daarop de letters NTF, gevolgd door 131755. Weet jij wat dat betekent?’

Simon glimlacht. ‘Dat is Chester. Die draagt dat shirt letterlijk altijd. Het gaat over Yamamoto.’

‘Wat is Yamamoto?’

‘Yamamoto, de Japanse generaal. Brein achter de verrassingsaanval op Pearl Harbour. De Amerikanen braken een Japanse code en wisten te achterhalen wanneer Yamamoto op inspectiebezoek ging in het bezette Nieuw-Guinea. Dit is het nummer van het onderschepde bericht, dat leidde tot het neerschieten van zijn vliegtuig.’

‘Interessant.’

‘Hij is een echte freak op dat gebied. Privacy. Dat soort dingen. Heel wantrouwend ten opzichte van onze geliefde overheid. Zelf houd ik niet zo van dat paranoïde gedoe, maar in één ding heeft hij wel gelijk. Codes hebben in de loop van de geschiedenis evenveel levens gekost als gered. Ik ben benieuwd wat de Voynich-code voor ons gaat betekenen.’

‘Ik ook.’

Walcott kijkt even om zich heen en buigt zich naar haar toe.

‘En je denkt dat jouw plan gaat lukken?’ vraagt hij zacht.

‘Dat vertel ik zo meteen.’

Zina hoort het gebrek aan overtuiging in haar stem.

‘Ik kijk ernaar uit,’ klinkt het warm. Een knikje naar haar en hij verwijdert zich, handen schuddend, zwaaiend naar bekenden. Zina drinkt gehaast haar koffie, die wel wat weg heeft van moderig slotwater. Daarna loopt ze de gang op. Het enige voordeel van een typische mannenbijeenkoms: geen rij voor het dames-toilet.

Binnen wordt ze begroet door donkerbruin tegelwerk uit de jaren zeventig. Achter een enkele wastafel met daarboven een spiegel staat een blonde vrouw in een veelkleurig gewaad haar make-up bij te werken. Ze draait zich naar Zina toe en lacht. Een glimlach die haar hele gezicht doet stralen.

‘Zowaar nog iemand met borsten,’ klinkt het melodieus.

‘Hallo.’

‘Hallo. Ik heb je volgens mij nog niet eerder gezien. Kan dat kloppen?’

Zina knikt.

‘Dacht ik al. Zoals je waarschijnlijk gezien hebt is het percentage vrouwen bedroevend laag. Mijn naam is trouwens Perenelle.’

Ook háár naam herkent Zina van het forum. Perenelle is een van de actiefste leden. Een expert in het plantkundige deel van de Voynich. Zina heeft altijd aangenomen dat Perenelle alleen haar gebruikersnaam op het forum is.

‘Zina Welter.’

‘Zina! Dan ga jij straks een lezing geven. Ik ben zeer benieuwd.’

‘Dank je wel.’

‘Ik ben bijna klaar, hoor. Op mijn leeftijd moet je behoorlijk je best doen om het er allemaal een beetje uit te laten zien.’

De vrouw werpt een laatste blik in de spiegel. Weer die stralende lach.

‘Zo. Jouw beurt, al heb je eigenlijk niets nodig. Veel succes zo.’

‘Dank je wel,’ zegt ze blozend.

Een paar seconden later is Zina alleen en waagt ze een blik in de spiegel. De laatste maanden heeft ze deze confrontatie vermeden. Het valt mee. Haar huid is bleker dan normaal en ze is duidelijk afgevallen. Haar amandelvormige bruine ogen, te danken aan de Aziatische afkomst van haar moeder, staan echter helder. Haar zwarte haar heeft zijn glans niet verloren. Dat haar is langer dan ooit en hangt in een paardenstaart bijna tot aan haar billen.

Uit haar tas pakt ze wat rouge en oogschaduw. Gelukkig hoeft ze zich over haar kleding geen zorgen te maken. Zwarte enkellaarsjes. Een zwarte coltrui van merinowol, gecombineerd met een colbert en een donkergrijze broek. Allemaal van goede merken. Het enige wat ze heeft overgehouden aan haar jaren bij de Bank, zoals ze haar voormalige werkgever noemt. Voor haar eerste werkdag had een speciaal ingehuurd styliste haar mee naar een chique winkel gesleept. Zina was aangenomen als *quant*. Een *quantitative analyst*. Ze zou geen klant zien, dus onberispelijk eruitzien was niet nodig. Netjes was genoeg. Van het eerste kledingsetje dat voor haar was uitgezocht had Zina er meteen zeven gekocht, plus drie paar van de laarsjes. Zo hoefde ze nooit meer na te denken over wat ze aan moest trekken, had ze de sprakeloze styliste uitgelegd.

De herinnering helpt. Haar spieren beginnen te ontspannen. Ze bergt haar make-up op, draait haar hoofd voor de spiegel heen en weer. Beter gaat het niet worden.

Terug in de zaal zet ze meteen koers richting het podium. Een tafel met een laptop staat klaar. Uit haar tas pakt ze een usb-stick. Met een paar klikken heeft ze haar presentatie klaargezet. Langzaam maar zeker nemen de aanwezigen hun plaatsen weer in. Op het scherm naast haar verschijnt een beeld van het sterrenstelsel. Het geroezemoes verstomt. Kennelijk is dit niet het beeld dat men verwacht bij een presentatie over een middeleeuws manuscript.

‘Om u gerust te stellen, nee, ik geloof niet dat de Voynich is

geschreven door buitenaardse wezens en een kaart bevat om naar de sterren te reizen.’

Ze ziet een aantal mensen opgelucht glimlachen. Geen slecht begin.

‘Maar wat ik vandaag met u wil delen heeft in zekere zin wel te maken met de zoektocht naar buitenaards leven.’

Achter in de zaal gaat een deur open. Een rijzige gestalte met kort, spierwit haar stapt naar binnen. Zina valt stil. Ze had geen idee dat hij hier deze avond zou zijn. De man neemt plaats op een van de laatste lege stoelen. Zijn aanwezigheid is een verrassing, maar geen onaangename. Ze kan elk steuntje in de rug gebruiken.

‘Mijn naam is Zina Welter. Ik ben van oorsprong wiskundige. En tot enige maanden geleden had ik nog nooit gehoord van het Voynich Manuscript.’

Opnieuw enig geroezemoes. Op de eerste rij kijkt Svoboda ronduit sceptisch.

‘Tot mijn professor van Princeton, die tot mijn grote verrassing vanavond aanwezig is, mij een mailtje stuurde. Hij dacht dat ik deze puzzel interessant zou vinden.’

Er is veel wat ze verzwijgt. Hoe ze eraan toe was geweest op het moment dat ze zijn mail had ontvangen. Hoe ze zich hieraan had vastgeklampt. Hoe dit mysterie haar weer een reden had gegeven om ’s ochtends op te staan.

‘Terug naar dit beeld van de sterren. Waarschijnlijk hebben de meesten van u wel eens gehoord van de organisatie SETI. Dat staat voor Search For Extraterrestrial Intelligence. Enkele jaren geleden introduceerden zij een systeem waarbij iedereen die wil bijdragen aan het zoeken naar buitenaards leven dit ook daadwerkelijk kan doen. Iedereen met een beetje snelle computer en toegang tot internet stelt een gedeelte van zijn rekenkracht beschikbaar. Zo kan de enorme hoeveelheid data die hun ruimtetelescopen opvangen worden gefilterd op tekens die wijzen op buitenaardse intelligentie. Elke aangesloten computer doet eigenlijk een stukje van het werk.’